

DLO FAKTA udviklingen i institutionstyper på daginstitutionsområdet

Gennem tiderne har samfundets bevægelser præget udviklingen af daginstitutionsområdet i Danmark. Den første industrialiseringsbølge skabte en vandrings fra land til by. Da kvinder kom på arbejdsmarkedet og den traditionelle familiestruktur blev ændret, opstod et behov for varetagelse af barnet uden for hjemmet.

Før 1964 var dagpasning ikke betragtet som en offentlig opgave, men opstod på private initiativer. Asylers finansieret af godgørelse, kirker og andre sammenslutninger grundlagde den danske daginstitutionskultur, ud fra et udækket behov for opsyn med børn i dagtimerne. Daginstitutionerne organiserede sig i en fælles organisation, DLO.

Med tiden fik en begyndende forståelse af barnets behov for læring, stimulering og egentlig pædagogik betydning for udviklingen af børnehaver som vi kender dem i dag. Først i 1960'erne og 1970'erne bliver dagpasning et begreb man interesserede sig for politisk og samfundsmæssigt. [Sine Penthin Grumløse på UCC](#) har forsket i dette.

For at dække et øget pasningsbehov blev kommunale daginstitutioner oprettet og man etablerede et samarbejde med de eksisterende selvejende institutioner. Dagpasning blev herefter i vid udstrækning et kommunalt anliggende.

I 2005 vedtog Folketinget mulighed for etablering af private leverandører på daginstitutionsområdet.

Som en del af den daværende regerings bestræbelser på at effektivisere den offentlige sektor var private daginstitutioner en del af strategien om konkurrenceudsættelse med forøget kvalitet og omkostningseffektivitet som forventet resultat.

Det store skifte i forholdet mellem kommunale og ikke-kommunale daginstitutioner kom dog først i forlængelse af kommunesammenlægningerne i 2007. I både stat og kommune havde man fokus på at effektivisere og omlægge til stor drift. Mange daginstitutioner blev lagt sammen til større enheder og mange selvejende institutioner blev nedlagt eller tvangskommunaliseret. Af denne grund overgik mange selvejende institutioner til fortsat drift som private leverandører af dagtilbud.

I dag er langt de fleste (DLO anslår 90%) private leverandører af dagtilbud selvejende institutioner, der ikke kan trække overskud ud af driften. Omlægning af drift til privat leverandør af dagtilbud eller oprettelsen af private daginstitutioner sker efter DLOs erfaring ofte som modsvar til det kommunale ønske om sammenlægning til større enheder eller nedlæggelse af de mindre lokale daginstitutioner. Mange private daginstitutioner er derfor reelt en sikring af, at der findes et pasningstilbud i de mindre lokalområder, der ellers er dømt urentable af kommunen.

Udvikling i antal daginstitutioner på forældrebestyrelsesniveau (Kilde: Danmarks Statistik)

2017

Kommunal	1209
Selvejende	494
Privat	496

2018

Kommunal	1370
Selvejende	471
Privat	537

